

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student: Barbora Kadečková
Téma práce: Otcovství v kontextu sociální politiky
Vedoucí: Mgr. Kristýna Mlejnková, Ph.D.

Cíle práce, použitá metodika zpracování a její vhodnost

Bakalářská práce je zaměřena na podporu otcovství nástroji sociální politiky v České republice. Teoretická část popisuje možné role otce v rodině. Zabývá se historickým vývojem role otce, zejména jeho významem pro život dítěte. Popisuje současnou krizi otcovství a pojetí „aktivního otcovství“ jako dominantního přístupu nynější sociální politiky. Uvádí přehled nástrojů a opatření, které využívá aktuální sociální politika pro podporu aktivní role otce při výchově dětí. Praktická část zjišťuje povědomí českých otců o možnostech, které jim tato politika poskytuje a současně hledá další způsoby, jaké by pro jejich podporu byly žádoucí.

Cíl práce je vhodně promítnut do teoretických konceptů i do zaměření výzkumného šetření. Problematika by si zasloužila jistě kvalitativní výzkum, ale vzhledem k pandemickým okolnostem je i uvedené kvantitativní šetření v pojetí průzkumu přínosem z pohledu ověření funkčnosti nástrojů jako ošetřovné, rodičovská dovolená, otcovská a možností zaměstnavatele v oblasti sladování rodinného a pracovního života. Mimo to jsou získány podněty od otců o preferované podpoře státu pro výchovu dětí otci.

Práce s odbornou literaturou a informačními zdroji

Text práce uvádí vhodné zdroje a citace z odborných publikací různých autorů a z českých i evropských právních předpisů vztahujících se k tématu rodinné politiky. Použité jsou i originální zahraniční publikace např. k popisu příkladu švédské sociální politiky ve prospěch otců.

Formální a jazykové zpracování včetně práce s odborným jazykem, celkový dojem

Formální zpracování bakalářské práce je pečlivé, práce má odpovídající strukturu kapitol, její rozsah je dostatečný. Text je srozumitelný, logicky stavěný. Každá kapitola stručně a výstižně shrnuje podstatné informace.

Odborný přínos práce, originalita a praktické využití

Bakalářská práce hlouběji rozpracovává část rodinné politiky zaměřené na podporu významu otce pro výchovu dětí, přináší tedy poznatky o funkčních modelech rodiny v současné době. Vzhledem k aktuálním proměnám rodin a požadavkům na ně kladeným, se jedná o aktuální téma. Jeho originalita spočívá v zaměření přímo na otce s malými dětmi, nikoliv na ženy či odborníky zabývající se rodinným životem. Přínosný je rovněž zpracovaný vývoj role otce v rodině včetně aktuálních trendů v evropských zemích. Praktická část práce může být užitečná pro porozumění metodologických úskalí kvantitativního šetření prováděného jedním výzkumníkem na nahodilém vzorku respondentů, může být ale také inspirací pro zpracování šetření většího rozsahu.

Splnění cílů práce, celkový postup řešení a závěry

Cíl práce je upřesněn v základní výzkumné otázce: „Jak otcové vnímají sociální politiku České republiky v oblasti podpory aktivního otcovství?“ Ze studia teorie studentka konceptualizovala pět dílčích otázek a osm hypotéz k ověřování, kde využila i vlastních názorů. Dále provedla operacionalizaci konceptů do sady otázek v online dotazníku. Sběr dat probíhal nikoliv náhodným výběrem z cílové populace, ale nahodilým výběrem otců v Jablonci nad Nisou, kteří žili s malými dětmi a matkou ve společné domácnosti. Studentka rozeslala dotazníky na 130 kontaktů, 52 z nich vyhovělo výběrovým kritériím a odpovědělo. Tato metodologická nepřesnost, která zkresluje reprezentativnost vzorku, je v práci uvedena a zdůvodněna. Sesbíraná data byla analyzována popisnou statistikou 1. stupně a v některých případech bylo použito třídění 2. stupně pro vztah dvou proměnných. Analytická kapitola tedy vyhodnocuje otázky v tabulkách a grafech spolu s jejich interpretací. Kapitola diskuze se vyjadřuje k výzkumným otázkám a jejich hypotézám. Ověřování hypotéz není provedeno statistickým testováním, potvrzení či vyvrácení vychází z dříve uvedené statistiky popisné. Tato metodologická odchylka kvantitativního šetření není jako jediná v práci zmíněna. Nejdůležitější zjištění jsou shrnuta: otcové jsou nadále živiteli rodiny, zapojují se jak do péče o děti, tak i do chodu domácnosti, avšak požadovali by větší flexibilitu od trhu práce pro sladování pracovního a rodinného života, ošetřovné by uvítali čerpat na děti do 12 let a rovněž by si přáli více informací o programech pro aktivní otcovství. Závěr práce shrnuje teoretické a praktické poznatky, z kterých vyplývá, že Česká republika má obdobné nástroje sociální politiky na podporu otců v péči o děti jako v jiných evropských zemích, avšak nejsou dostatečně využívány. Právě proto závěrečný apel směřuje k provedení úprav pro zvýšení jejich atraktivity místo zavádění opatření dalších.

Studentka pracovala na této bakalářské práci velmi samostatně a svědomitě, problematická místa konzultovala s vedoucí. Přestože se některé metodologické nedostatky kvalitativního výzkumu nepodařilo odstranit, je třeba ocenit velmi poctivý pokus, z jehož zkušeností může vycházet v dalších studijních pracích.

Otázky a úlohy k obhajobě závěrečné písemné práce

1. Vysvětlete koncept aktivního otcovství a určete, které nástroje a opatření sociální politiky ho podporují a naopak nepodporují?
2. Sdělte, s jakými názorovými předpoklady jste vstupovala do výzkumného šetření a které výsledky vás mile a nemile překvapily?

Celkové hodnocení: Velmi dobře

Datum: 6. 6. 2021

Podpis vedoucího:
